

Woonblad van Clavis.
33e jaargang - no 1 - april 2011

wijk **K** gevoel

Clavis

Werken aan leefbaarheid

en verbindingen leggen in Terneuzen | blz 5

Nieuwe wijkindeling

| blz 8

Perspectief voor jongeren

| blz 9

Inhoud

Energiezuinige woningen

3

Goed voor onze planeet én voor de portemonnee van de bewoner.

Goede huisvesting voor starters

“Onze starterswoningen in Kwadendamme kosten 118.500 euro of 136.875 euro. Voor dat geld heb je een verrassend ruime en energiezuinige woning”, zegt Pieter de Graaf, projectmanager vastgoed van R&B Wonen.

Sociale samenhang en leefbaarheid bevorderen

10

Clavis ontdekte de meerwaarde van Communities that Care (CtC). Manager Wonen William Dircken: “De CtC-methodiek spreekt ons heel erg aan door de integrale aanpak en het preventieve karakter.”

De nieuwe huurprijzen

11

Je huis als thuis

12

Interieurontwerper Suset Wouters heeft een aantal handige tips voor mensen die hun interieur eens onder handen willen nemen. Wat blijkt? Met weinig middelen is veel te bereiken.

Een Zeeuwse familiegeschiedenis

13

De schrijver Rinus Spruit oogstte met zijn kleine roman ‘De Rietdekker’ lovende recensies, literaire erkenning en enthousiaste reacties bij de lezers. “Na een lezing komen er altijd wel mensen uit het publiek om te zeggen dat ze van het boek genoten hebben. Dat doet me goed. Ik heb mensen een plezier gedaan met ‘De Rietdekker.’”

Vaste rubrieken

Regionieus	4 en 8
Puzzel	15
Contactgegevens	16

De hoogste vliedberg

14

Vliedbergen zijn kunstmatige heuvels, gebouwd vanaf de tiende eeuw. In Zeeland zijn er zeker 170 geweest. Daarvan zijn er nog ongeveer veertig over. Veelal gaat het om lichte verhogingen in het landschap. Maar die van Wemeldinge is 12 meter hoog.

'Dit is het wonen van de toekomst'

Woonburg en projectontwikkelaar Marsaki bouwen in Grijpskerke de eerste CO2-neutrale woningen van Zeeland. Wat betreft de seniorenwoningen, die onderdeel zijn van het plan, gaat het zelfs om een landelijke primeur. Het energieverbruik is in deze woningen minimaal. Dat is goed voor onze planeet én voor de portemonnee van de huurder of koper.

Het bouwproject omvat diverse typen woningen, onder andere voor starters en senioren. In totaal gaat het om ruim vijftig woningen, naast een dorps huis met een theater/gymzaal en een jeugdhonk.

"We hebben kans gezien het energieverbruik tot het absolute minimum te beperken", vertelt Ron Studulski, manager vastgoed en strategie van Woonburg. "Via zonnecellen op het dak is zelfs opwekking van elektriciteit mogelijk. Dat levert een kleine energierekening op én je gebruikt een oneindige energiebron – de zon – in plaats van schaarse fossiele brandstoffen."

Isolatiepakket

Woonburg en Marsaki realiseren het geringe energieverbruik grotendeels door middel van een uitgebreid isolatiepakket en warmte-terugwinning. "Alle woningen hebben een cv-installatie, maar die is maar beperkt nodig, bijvoorbeeld voor warm water en de douche", legt Studulski uit. "In de starterswoningen staan zonneboilers; de zon zorgt voor warm water. De energierekening komt dan uit op ongeveer nul. Alles bij elkaar: een energiezuinig concept dat zeer aantrekkelijk is. Dit is het wonen van de toekomst. Vanaf 2020 is de norm dat alle nieuw gebouwde woningen energieneutraal zijn." Volgens Studulski is dat een goed bericht nu de woonkosten vooral omhoog gaan als gevolg van stijgende energieprijzen.

De woning zelf is niet duurder, zodat kopers en huurders niet meer kwijt zijn aan hun hypotheek of huur. "Woonburg wil wonen graag betaalbaar houden. Op deze manier kan dat. De huurprijzen liggen onder de huurtoeslaggrens. Door de huidige markt zijn de bouwkosten wat lager. De financiële ruimte die zo ontstaat besteden we aan extra kwaliteit."

De bouw van het ambitieuze project in Grijpskerke is in december 2010 gestart. Eind 2011 hopen Woonburg en Marsaki de CO2-neutrale woningen op te leveren. Woonburg zal op termijn alleen nog maar CO2-neutrale woningen bouwen. Studulski: "Daarnaast maken we ook onze bestaande woningen energiezuiniger."

De belangstelling voor de woningen in Grijpskerke is groot. Woonburg geeft graag informatie aan mensen die willen kopen of huren. ■

'Jaar van de duurzaamheid'

Ook R&B Wonen gaat CO2-neutrale woningen bouwen. In Heinkenszand moeten er zestien komen. De start van de bouw is gepland in het najaar van 2011. Dat past heel goed binnen de plannen die de corporatie heeft. Reinier de Jonge, manager Vastgoedontwikkeling en -beheer: "R&B Wonen heeft 2011 uitgeroepen tot 'het jaar van de duurzaamheid'. Eerst vergroten we de bewustwording en kennis van de medewerkers en gaan we onze manier van werken duurzamer maken. De tweede helft van het jaar brengen we duurzaamheid en energiebesparing onder de aandacht van onze huurders en gaan we ze op deze gebieden begeleiden."

Illustraties: het bouwproject in Grijpskerke.

column

SCHEEFWONEN

Eerder heb ik mijn beklag gedaan over een rovende overheid die de corporaties geld uit de zak wil kloppen. Diezelfde overheid wil nu het scheefwonen aanpakken. Scheefwonen heeft niets te maken met het waterpas liggen van de vloeren in uw woning. Nee, men vindt dat iedereen die meer verdient dan € 33.614,-- per jaar niet in een corporatiewoning onder de huurtoeslaggrens van € 652,52 per maand zouden mogen wonen. Omdat dit oneigenlijk gebruik is van staatssteun. En omdat deze mensen te veel verdienen voor een sociale huurwoning. Om scheefwonen aan te pakken wil de minister een extra huurverhoging van 5% doorvoeren voor mensen met een inkomen boven € 43.000,-. Op zich is hier niet zoveel mee mis. Als echte volkshuisvester zeg ik: het mag niet zo zijn dat mensen die het echt nodig hebben geen woning kunnen krijgen omdat meergefortuneerden dit onmogelijk maken. Maar is dit overal wel zo'n groot probleem? En hoe consequent is onze overheid? Men heeft er namelijk geen moeite mee om iemand met een woning van pak 'm beet een miljoen euro te subsidiëren met hypotheekrenteaftrek. Over scheef gesproken! Iemand die het zich kan veroorloven zo'n woning te kopen hoeft toch niet geholpen te worden? Daar komt nog bij dat de situatie in Zeeuws-Vlaanderen echt anders is dan in de Randstad. In Zeeuws-Vlaanderen kan iemand met een inkomen net boven € 33.000,-- nog wel slagen op de koopmarkt. En met een inkomen rond de € 43.000,- is dit geen probleem. In de Randstad zal dit zeker niet gaan. In krimpregio Zeeuws-Vlaanderen vindt iedereen binnen afzienbare tijd een woning. We gaan zelfs al woningen slopen. Is het dan slim om de huurders die je nog hebt weg te jagen? Nee, de enige oplossing is een integrale aanpak van de woningmarkt, waarbij men ook de aanpak van de hypotheekrenteaftrek niet schuwt. Het is niet vol te houden de rekening alleen bij de huurder en de verhuurder te leggen en de particuliere woningeigenaar buiten schot te laten.

Robert de Ridder,
directeur/bestuurder

Tuinonderhoud

Een verzorgde en fraai ingerichte tuin is een lust voor het oog. Het draagt bij aan een positief beeld van de wijk.

Helaas lukt het niet alle bewoners om de juiste aandacht aan hun tuin te geven of ontbreekt het aan interesse voor tuinwerkzaamheden.

Bij het bewonen van een woning met een tuin hoort echter ook het tuinonderhoud. Soms hebben de bewoners een extra zetje nodig om aan de slag te gaan.

Huurovereenkomst

In de huurovereenkomst is een verplichting opgenomen over het onderhoud van de tuin. Sinds voorjaar 2010 werkt Clavis met een nieuwe aanpak en regels voor tuinonderhoud. Een strengere controle op de uitvoering van het tuinonderhoud is daar onderdeel van. Sommige bewoners merkten dit het vorige seizoen al door bijvoorbeeld een kaart in de bus. Op deze kaart vragen we aandacht voor het tuinonderhoud.

Gelukkig is dit in de meeste gevallen voldoende voor de bewoner om aan de slag te gaan.

Is de tuin na twee weken niet op orde, dan stuurt Clavis een ingebrekestelling voor wat betreft het onderhouden van de tuin. Als er na veertien dagen nog geen tuinonderhoud plaatsvindt, dan volgt een boete van € 27,82 per dag tot maximaal 14 dagen. Onze laatste maatregel is dat wij de tuin door een hovenier op orde laten brengen. Dit uiteraard op kosten van de huurder.

Ontvangt u een kaart in de bus en wilt u met ons in gesprek over het onderhoud van uw tuin, dan is dat natuurlijk altijd mogelijk. Neemt u dan contact met ons op. Wij kunnen u tips en adviezen geven zodat ook uw tuin fraaier wordt.

Wij begrijpen dat niet iedereen 'groene vingers' heeft. Ook eisen wij geen 'modeltuin' en wij weten dat er veel tuinvarianties zijn. Maar met regelmatige aandacht voor het weghalen van onkruid, snoeien en rommel verwijderen ziet uw tuin en daarmee ook de wijk er een stuk aantrekkelijker uit!

Opbouwwerkers werken aan leefbaarheid en leggen verbindingen in Terneuzen

Het opbouwwerk is terug in Terneuzen. Eind vorig jaar zijn Ruud te Winkel van de Stichting Jeugd- Jongerenwerk en Imke Elstak van Scoop aan de slag gegaan. Het doel is duidelijk: “De leefbaarheid verbeteren en verbindingen leggen tussen alle mogelijke organisaties en bewoners.”

Het vorige kabinet kwam op de proppen met de Vogelaarwijken. Om dat predikaat te krijgen moesten wijken voldoen aan een aantal voorwaarden. Een van die voorwaarden had te maken met het aantal inwoners van wijken. Het gevolg was dat geen enkele wijk in Zeeland de titel Vogelaarwijk kreeg. De provincie Zeeland en de vier grote steden – Goes, Middelburg, Terneuzen en Vlissingen – vonden echter dat ook hier wijken zijn die wat extra aandacht kunnen gebruiken. Dat resulteerde in het sociaal stedenbeleid. Dat beleid heeft twee poten: de methodiek Communities that Care (zie elders in die blad, red.) en de Opbouwwerkplaats Zeeland. Elke gemeente heeft tenminste één opbouwwerker beschikbaar gesteld waardoor er vier opbouwwerkers fulltime actief zijn, in elke stad één. Plus vier parttimers vanuit Scoop, de provinciale organisatie voor sociale en culturele ontwikkeling. Zo zijn in elke stad duo's ontstaan, in Terneuzen Ruud te Winkel en Imke Elstak.

“Communities that Care (CtC) en opbouwwerk gaan hand in hand. Het mooie in Terneuzen is dat CtC in vier wijken speelt en in twee wijken de regie in handen is van de gemeente, terwijl die in de twee andere wijken in handen is van Clavis. Dat is uniek. De corporatie is bezig met plannen voor de wijk en ziet dat het beste één methodiek gevolgd kan worden”, aldus Ruud te Winkel, die eerder jeugdopbouwwerker was in Sluis. “Dat is goed en dat getuigt van lef. Clavis beseft dat wonen niet alleen te maken heeft met een goed huis, maar ook met de omgeving. Daarom investeert de corporatie in de wijk.”

Jong en oud

Imke Elstak: “Onze opdracht is de leefbaarheid vergroten in wijken, buurten en kernen. Een brede opdracht, gericht op jong en oud.” Ruud te Winkel: “De eerste periode gaat het om kennen en gekend worden, ontmoeten, gesprekken aangaan, ideeën opdoen, het werk opbouwen. In een later stadium moeten we resultaten laten zien. Er is in korte tijd een goede basis aan het ontstaan.”

De eerste concrete opdrachten zijn ook al binnen. Zo kwam uit een bijeenkomst van het CtC-preventieteam Oudelandse Hoeve, waarin alle partijen aan tafel zitten, naar voren dat het buurtcentrum binnenkort verbouwd gaat worden. Ook is het een gegeven dat men graag wil dat de jeugd een plek krijgt in het buurtcen-

Opbouwwerkers Imke Elstak en Ruud te Winkel.

trum. Het opbouwwerk gaat ermee aan de slag om deze verbouwing als natuurlijk moment aan te grijpen om de jeugd te betrekken bij het buurtcentrum. De kunst is om bestaande initiatieven te versterken, naast het introduceren van nieuwe activiteiten”, aldus Imke Elstak.

De opbouwwerkers zijn in eerste instantie vooral werkzaam in de vier wijken/kernen die de gemeente en Clavis hebben geselecteerd voor de CtC-methodiek. Dat zijn Sas van Gent, Serlippens/Noordpolder, Oudelandse Hoeve en Lievenspolder/Triniteit. Maar, benadrukken ze, het opbouwwerk is er voor de hele gemeente. Zo zijn er ook al activiteiten in Sluiskil, waar de jeugd een ontmoetingsplek wil creëren.

Dialogo en ontmoeting

“De rode draad is altijd: dialoog en ontmoeting tussen jong en oud, tussen verschillende groepen met een verschillende culturele achtergrond. Dat willen we bereiken door er creatief invulling aan te geven”, zeggen de opbouwwerkers. “Zo werk je aan de samenleving van de toekomst. Hier, in Terneuzen valt nog voldoende op te bouwen. Al betekent dat niet dat het slecht gaat. Maar Terneuzen is wel een grote stad, mét de problematiek die je daar aantreft.”

Ruimte voor starters op de woningmarkt

Roy Peeters en Anouk van Westen.

Voor corporaties zijn starters een belangrijke doelgroep. Veelal kunnen deze beginnende huurders of kopers terecht in woningen die speciaal voor hen zijn bestemd of ontwikkeld. Corporaties willen starters goede huisvesting bieden. Maar er kan meer spelen: het levendig houden van een kleine kern, het creëren van voldoende draagvlak voor voorzieningen in een dorp.

Roy Peeters (22) en Anouk van Westen (21) kregen eind februari de sleutel van hun woning in Kwadendam. Half april willen ze er vanuit hun ouderlijke woningen intrekken. Het is een splinternieuwe Koopgarant-woning in het uitbreidingswijkje van het dorp. Eén van de zeven starterswoningen op een rij die R&B

Wonen liet bouwen. "Wij hebben een hoekwoning weten te bemachtigen", zeggen Roy en Anouk. "Met garage. De mooiste plek." Over Koopgarant zijn ze zeer te spreken. "Een mooi concept. Je koop het huis met korting en R&B Wonen koopt het huis terug als je verhuist, zodat je niet met dubbele lasten komt te zitten. De

overwaarde wordt verdeeld. Prima om mee te beginnen en wat op te bouwen."

Dat de verhuizing zich binnen Kwadendam zou afspelen, stond al lang vast. Elektricien en dj Roy is er opgegroeid en heeft er zijn vrienden. En kapster Anouk, afkomstig uit Borssele, voelt zich erg thuis in het dorp. In het nieuwe huis hoopt ze haar

Pieter de Graaf, projectmanager vastgoed van R&B Wonen:

“Bij Koopgarant wordt een woning verkocht voor 75 procent van de taxatiewaarde. Zo is kopen aantrekkelijk voor starters. Zeker nu de banken niet meer zo gemakkelijk zijn met het verstrekken van hypotheek. Zonder Koopgarant zou kopen voor veel starters onmogelijk zijn. De prijzen van onze starterswoningen in Kwadendamme variëren van 118.500 euro tot 136.875 euro. Voor dat geld heb je een verrassend ruime en energiezuinige woning. Dit project past binnen onze woonvisie. Daarin staat dat je hele wooncarrière binnen een kern mogelijk moet zijn. In Kwadendamme moesten we starterswoningen toevoegen. Om te voorkomen dat jongeren naar de steden trekken en er op den duur geen voorzieningen meer zijn. Dit project is goed voor het dorp.”

Gérard van Wanrooij, teammanager klantenservice van

Zeeuwlant: “In mei 2009 zijn we gestart met een nieuw systeem van woonmarketing. Leeftijdsgrenzen en andere beperkingen zijn vervallen, wat starters meer kansen op de woningmarkt geeft. Ze kunnen nu op alle vrijkomende woningen reageren. Voorheen moesten starters vier tot vijf jaar wachten op een woning, nu is dat nog twee tot drie jaar. De wachttijd is dus teruggedrongen, al duurt het in populaire kernen als Zierikzee, Haamstede en Renesse nog altijd wat langer dan gemiddeld. Zeeuwlant biedt daarnaast een flink aantal vrijkomende huurwoningen aan via loting. Starters maken veel gebruik van die mogelijkheid. Net als van de mogelijkheid om een huurwoning te kopen met een korting van maximaal 25 procent.”

Nils Krijger.

nagelstudio te kunnen voortzetten. Zo krijgt Kwadendamme er weer een voorziening bij. Voldoende voorzieningen zijn belangrijk in een kleine kern, vinden de kersverse kopers. “Door de nieuwbouw blijven jonge mensen in het dorp wonen.” Ook groeit dan het bestaansrecht van de supermarkt, die vorig jaar volledig is vernieuwd met behulp van de corporatie.

Betaalbaar

Enkele tientallen kilometers noordelijker, in Zierikzee, startte Nils Krijger in oktober

2010 in een kleine huurwoning. “Precies wat ik zocht: klein en betaalbaar. Ik heb er wel een tijdje op moeten wachten.” Nils (26) wilde graag het ouderlijk huis verlaten. “Logisch, je moet thuis toch rekening houden met je ouders. Hier woon ik alleen en kan ik helemaal mijn eigen gang gaan. Ik wilde graag in Zierikzee blijven wonen omdat ik er geboren en getogen ben. Daarom moest ik wat langer wachten op een geschikte woning. In één van de dorpjes op het eiland gaat het sneller, maar daar had ik niet zoveel zin in. Ook had ik geen zin

om 600 euro of meer aan huur te betalen. Dat maakte het vinden van een woning wel lastig. Maar uiteindelijk, na drieënhalf jaar, is het wel gelukt. Dit is perfect om in te beginnen.”

De kok – hij werkt in een restaurant in Zonnemaire – pleit voor voldoende aanbod voor starters. “Als je jongeren wil behouden voor Schouwen-Duiveland dan is het noodzakelijk dat er meer mogelijkheden komen voor starters. Vooral woningen voor een fatsoenlijke prijs.” ■

Nieuwe wijkindeling

De wijk, haar bewoners en alle betrokken partijen staan centraal in de dienstverlening van Clavis. Bijdragen aan een fijne leefomgeving, daar gaat het ons om. Wij vinden het belangrijk om dicht-

bij de mensen in de wijk te staan en samen met u en anderen te werken aan de leefbaarheid van uw woonomgeving.

Vanaf 1 april 2011 wordt de wijkindeling bij Clavis gewijzigd. De reden hiervoor is, dat de nieuwe wijkindeling efficiënter werkt. Op het kaartje kunt u zien tot welk wijkteam u zich moet wenden.

Clavis gaat verder met twee wijkteams. De wijkteams zijn het eerste aanspreekpunt voor zaken die spelen in de wijk. Zij zijn makkelijk bereikbaar en regelmatig in de wijk aanwezig. Ieder wijkteam bestaat uit een wijkcoördinator, een wijkopzichter en een wijkonderhoudsmedewerker.

Zaken die de leefbaarheid in uw wijk ten goede komen kunt u melden bij de wijkcoördinator. In samenspraak met andere betrokken partijen wordt vervolgens zo snel mogelijk aan een oplossing gewerkt.

De wijkopzichter is verantwoordelijk voor het technische deel van de woningen en de wijk, bijvoorbeeld bij de eindinspectie bij het verlaten van de woning.

Wij hebben alle informatie voor u op een rijtje gezet op de telefoonkaart, die met dit nummer van WijKgevoel wordt verspreid. Zo heeft u alle belangrijke telefoonnummers van Clavis steeds bij de hand!

Ideeën leefbaarheid

Samen met bewoners, overheid en maatschappelijke organisaties werkt Clavis aan buurten waar het prettig wonen, leven en werken is. Misschien heeft u als wijkbewoner een idee voor een initiatief in een buurt dat leidt tot een verbetering van het woonklimaat en de betrokkenheid van huurders. Grijp dan nu uw kans, want Clavis maakt het mogelijk om uw idee uit te voeren!

Clavis heeft namelijk een leefbaarheidsbudget beschikbaar gesteld. Het leefbaarheidsbudget kent twee doelstellingen, namelijk het bevorderen van een aangenaam woonklimaat en het bevorderen van betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van de huurders.

Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet de activiteit aan een aantal voorwaarden voldoen. Voorop staat dat het idee een bijdrage levert aan een van de volgende doelstellingen: het stimuleert de deelname aan de buurt of wijk, vooral van zorgvragende en kwetsbare groepen; het maakt mensen sociaal actief en stimuleert dat iedereen meedoet; het versterkt de be-

trokkenheid tussen de bewoners in de wijken en kernen en het ondersteunt (mantelzorgers en) vrijwilligers. U kunt hierbij denken aan een wijkfeest of een speeltoestel.

Maar er zijn ook vele nieuwe initiatieven elders in het land uitge-

voerd, van Voorleesexpress tot Huiskamerprojecten waarbij gezamenlijk wordt gekookt. Laat uw fantasie de vrije loop en kom met een plan! Heeft u een idee om de leefbaarheid in uw

wijk of straat te verbeteren? Neem dan contact op met uw wijkcoördinator (zie kaartje wijkindeling). Wij zien uw initiatieven graag tegemoet!

Het Anker biedt jongeren perspectief

“Het is hier best gezellig, maar af en toe wil ik naar huis. Mijn kamer is niet groot, maar ook niet klein. Het eten? Ja, best goed. Ze doen hier wel hun best.” Aan het woord is een 15-jarige bewoonster van Het Anker. Deze behandelgroep in de Franz Lisztstraat te Terneuzen is een onderdeel van Juvent, Jeugd & Opvoedhulp Zeeland. Op 9 februari was de officiële opening van de nieuwe voorziening.

Het Anker is gerealiseerd in een rijtje woningen van Clavis. Van buiten oogt de voorziening als een rij eengezinswoningen. Maar binnen blijkt dat de vijf woningen één geheel vormen. Ze zijn aangeschakeld door Clavis. De gezellig ingerichte woonvoorziening bevat een gezamenlijke huiskamer, eetkamer met keuken, toiletten, douches en voor iedere bewoner een eigen kamer.

“Hier wonen negen jongeren van 12 tot 18 jaar met een licht verstandelijke beperking”, vertelt pedagogisch medewerker Mireille van Dalen. “Het gaat om jongeren waarmee het thuis niet gaat. Denk aan agressie of problemen tussen de ouders. De aanmelding gaat bijvoorbeeld via het Bureau Jeugdzorg, maar ook via MEE of rechtstreeks. Een indicatie is nodig.”

Het Anker is een behandelgroep. Dat houdt in dat Juvent met de jongeren, die overdag op school zitten, aan de slag gaat met het aanleren of versterken van vaardigheden. Mireille: “We werken aan doelen, zoals: leer om te gaan met woede of leer zelfstandiger te zijn. Soms gaat het om kleine dingen. Maar voor de jongeren zelf kunnen dat grote dingen zijn.”

Begeleiding

Clustermanager Karin Birkenfeld legt uit dat Juvent werkt met een competentiemodel. “De nadruk ligt daarbij op wat de jongere kan. Daarnaast is het benoemen en belonen van positief gedrag van belang. Dat motiveert. Het bieden van perspectief is heel belangrijk.” In Het Anker is 24 uur per dag begeleiding aanwezig. Doorgaans woont een jongere 2,5 jaar in de behandelgroep.

Karin Birkenfeld voor Het Anker: “De start ziet er goed uit.”

Daarna is hij of zij klaar om terug te gaan naar huis of is doorplaatsing naar zelfstandigheidstraining de beste oplossing. In de Franz Lisztstraat zijn ook twee studio's, waarin jongeren kunnen oefenen een zelfstandiger leven te leiden.

De 15-jarige bewoonster, die nu geen onderwijs volgt, zit lekker te eten aan de grote tafel. Het is een broodmaaltijd. In de open keuken is een medewerkster van Juvent bezig de maaltijd voor vanavond te bereiden. Heerlijke geuren komen uit de pan. Dat belooft wat als straks alle bewoners aanschuiven. Daarna staat er van alles op het programma: werken aan de doelen, maar natuurlijk ook tv kijken, chatten, gamen en ga zo maar door.

Karin Birkenfeld zegt erg blij te zijn met de nieuwe woonvoorziening in Terneuzen. “Het is mooi, ruim en gelegen in een rustige wijk. Dat is goed, want hoe drukker de wijk hoe drukker de jongeren... Met Clavis hebben we heel goed contact. We hebben er allebei belang bij dat het hier goed loopt. Daarom zijn ook de omwonenden uitgenodigd, eind vorig jaar. Zo'n vijftig, zestig mensen zijn op bezoek geweest. Die hebben we Het Anker laten zien en uitgelegd wat hier gebeurt. De start ziet er goed uit.”

Meer informatie: zie www.juvent.nl.

Clavis

Verspreidingsgebied

Oplage: 26.500

■ Clavis
■ Rest oplage

Postbus 150, 4530 AD Terneuzen

Rosegracht 2, 4531 HC Terneuzen

Tel. 0115 62 24 44
Fax 0115 61 79 31
www.clavis.cc

Voor urgente reparatieverzoeken

Tel. 0115 63 03 00

Bewonersinformatieblad van:

Clavis, Terneuzen
Zeewand, Zierikzee
RWS Partner in wonen, Goes
R&B Wonen, Heinkenszand
SMB / SBOM, Goes
Woonburg, Koudekerke

Productie:

Muurlink Creatieve Communicatie

Druk:

LNO drukkerij, Zierikzee

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen met bronvermelding toegestaan. Foto's, cartoons, illustraties en puzzel zijn exclusief voor Wijkgevoel. Overname daarvan is slechts toegestaan na schriftelijke goedkeuring van de redactie. De uitgever aanvaardt geen aansprakelijkheid voor persoonlijke of materiële schade, veroorzaakt door onjuistheden in de teksten.

Preventieve, integrale methode CtC heeft nut bewezen

Werken aan de leefbaarheid in Terneuzen

In de dorpen de voorzieningen op peil houden. In de steden de sociale samenhang bevorderen. Dat zijn speerpunten van het Zeeuwse provinciebestuur. De sociale samenhang bevorderen gebeurt in de gemeenten Terneuzen, Middelburg, Vlissingen en Goes door middel van één methodiek: Communities that Care (CtC). Deze wijkgerichte aanpak is als proef gestart in Terneuzen.

Communities that Care (CtC) is ontwikkeld in de Verenigde Staten. Twee hoogleraren ontwikkelden de methodiek en sinds 1990 zijn meer dan vijfhonderd gemeenten ermee aan de slag gegaan. Het succes van de preventieve aanpak leidde tot een overstek naar Nederland. Ook in wijken van onder meer Amsterdam, Rotterdam, Zwolle en Arnhem had CtC resultaat.

CtC is een wijkgerichte aanpak, die in de eerste plaats is gericht op jongeren en hun omgeving. Doel is het verbeteren van de sociale veiligheid en het voorkomen van probleemgedrag en maatschappelijke uitval. Dat moet leiden tot wijken waarin kinderen en jongeren kunnen opgroeien tot volwassenen die een positieve en gewaardeerde rol spelen in de samenleving.

In Zeeland is met CtC een start gemaakt in twee wijken van Terneuzen: Serlippens en Noordpolder. Dit op basis van een onderzoek onder jongeren van 12 tot en met 17 jaar, dat in 2009 is uitgevoerd. Dit onderzoek geeft een beeld van de problemen op het gebied van gedrag en gezondheid in de verschillende wijken. Denk aan problemen als spijbelen, geweld en gebruik van alcohol en drugs.

Clavis is nauw betrokken bij de CtC-proef in Serlippens en Noordpolder. De corporatie heeft de methodiek 'geadopteerd'. Manager Wonen William Dircken legt uit waarom:

"In ons nieuwe ondernemingsplan staat dat Clavis integrale wijkplannen gaat maken, samen met onze partners, om de leefbaarheid op peil te houden of te verbeteren. Juist toen we op het punt stonden om hiermee aan de slag te gaan, benaderde de gemeente ons met de vraag of we in Serlippens en Noordpolder wilden meewerken aan de CtC-methodiek. En later in de overige wijken. Het leek ons niet effectief om dubbel werk te gaan doen. Daarom hebben we een koppeling aangebracht."

Breder trekken

Dat was des te gemakkelijker toen Clavis de meerwaarde van CtC ontdekte. "De methodiek spreekt ons heel erg aan door de integrale aanpak en het preventieve karakter. CtC is gericht op jongeren, maar breder trekken, bijvoorbeeld naar gezinnen, is heel goed mogelijk. In de wijken waar wij veel woningen hebben, zal Clavis de kartrekker zijn. Onze wijkcoördinatoren hebben in 2010 dezelfde opleiding gevolgd als de pro-

jectleiders van de gemeente", aldus Dircken. De ervaringen met CtC in Serlippens en Noordpolder zijn positief, al heeft Clavis in die wijken niet veel bezit. De proef – waarin de corporatie samenwerkte met onder andere de gemeente, het jongerenwerk, de GGD en de scholen – maakte duidelijk welke preventieve mogelijkheden er zijn. William Dircken: "Alle mogelijke acties staan nu op een lijst. Daaruit moet een keus worden gemaakt. We zitten in de fase dat het concreet moet worden: wie doet wat en wanneer moet het bereikt zijn. Je merkt trouwens dat de verschillende organisaties elkaar leren kennen en dat de lijntjes korter worden."

Clavis als trekker

Dit jaar is met CtC gestart in twee andere wijken van Terneuzen: Oudelandse Hoeve en Lievenspolder/Triniteit. Nu met Clavis als trekker. De wijkplannen worden tegen de zomer verwacht. Eerst heeft Scoop een leefbaarheidsonderzoek gehouden en is een beeld van de wijk ontstaan en van

alle organisaties die in de wijk actief zijn. Willam Dircken: "Het is van belang dat de wijkplannen worden gedragen door de meest relevante partijen in de wijk. Denk aan de scholen, kinderopvang, de GGD, versla-

ners over twee jaar zeggen dat er verschil is met de huidige situatie, dat er wat is bereikt. Wat ook belangrijk is, is dat er een meetsysteem komt. Dit om te kunnen meten dat de investeringen die we doen ook daadwerkelijk effect hebben."

De verwachtingen van CtC zijn hooggestemd. Vooral omdat het een preventieve en integrale methodiek is. "Er gebeurt al veel om de leefbaarheid te bevorderen, maar niet op een integrale manier. Met CtC hopen we hier verandering in te brengen." ■

vingszorg, de gemeente, de politie, het maatschappelijk werk, de Bewonersraad en buurtverenigingen. Als de wijkplannen er zijn, kunnen we concrete acties gaan uitvoeren om zaken die de leefbaarheid negatief beïnvloeden te veranderen. Dit is een succes als wijkbewo-

Foto's: de wijk Triniteit in Terneuzen.

Huurverhoging: maximaal 1,3 procent

De huren stijgen per 1 juli 2011 met maximaal 1,3 procent. De huurverhoging is daarmee gelijk aan het inflatiepercentage over het jaar 2010.

De nieuwe huurprijzen zijn geldig van 1 juli 2011 tot en met 30 juni 2012. De corporaties stellen hun huurders vóór 1 mei op de hoogte van de huurverhoging per 1 juli. Officieel heet dat een huurverhogingsvoorstel. De maximale huurverhoging van 1,3 procent geldt voor ongeveer 95 procent van alle huurovereenkomsten. De rest, 5 procent, is geliberaliseerd en valt buiten dit huurbeleid.

Woningwaarderingstelsel

De hoogte van de huur hangt samen met de waardering van de woning. De waardering gebeurt via een puntensysteem: het woningwaarderingstelsel. Hoe groter de kamers, hoe meer punten. Daarnaast leveren bijvoorbeeld een tuin of een balkon, het sanitair, de verwarming en de woonomgeving punten op. Net als het type woning; de twee uitersten zijn een vrijstaande woning en een flatwoning op de vierde verdieping zonder

lift. Het kabinet wil ook het energielabel onderbrengen in het woningwaarderingstelsel. Hoe energiezuiniger de woning, hoe meer punten gerekend worden. Een woning met een energielabel A is het meest zuinig,

een woning met energielabel G het minst. Het woningwaarderingstelsel geldt niet voor kamers (onzelfstandige woonruimten) en woningen met een geliberaliseerde huurovereenkomst. ■

Meer informatie over de huren:

- Postbus 51. Met vragen over beleid en informatie over wonen en huren kunt u terecht op www.postbus51.nl. De telefonische helpdesk is bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 21.00 uur: 0800 – 8051 (gratis).
- Ministerie van VROM. Op de internetsite van VROM, www.vrom.nl, vindt u informatie over wonen. Bijvoorbeeld de brochure 'Huren van een woning' met daarin onder andere informatie over de jaarlijkse huurverhoging, achterstallig onderhoud en onderhuur.
- Huurcommissie, telefoon 0800 – 4887243 (op werkdagen van 8.30 tot 17.30 uur). Zie ook www.huurcommissie.nl.
- Belastingdienst. Wellicht heeft u recht op een tegemoetkoming in de huurkosten (huurtoeslag). Informeer bij uw verhuurder, uw gemeente of kijk op de internetsite van de Belastingdienst/Toeslagen: www.toeslagen.nl.
- Uw corporatie.

Maak van je huis een thuis

Interieurontwerper Suset Wouters.

Iedereen die verhuist of verbouwt komt voor de vraag te staan hoe het interieur eruit zou moeten zien. Hoe de juiste sfeer in huis ontstaat. Interieurontwerper Suset Wouters heeft een aantal handige tips. Daaruit blijkt dat er ook met weinig middelen veel te bereiken is.

Drie jaar geleden begon Suset Wouters Suus & Sold. "Huizen vind ik heel interessant. Eerst wilde ik makelaar worden, maar het verkopen zit niet zo in me. Inrichten wel. Ik ben een opleiding gaan volgen en aan de slag gegaan met interieuradviezen en verkoopstyling: tips geven om te koop staande huizen beter verkoopbaar te maken."

Haar adviezen kunnen veelomvattend zijn, tot een 3-D ontwerp en begeleiding bij de uitvoering. "Ik ga ook wel mee naar interieurwinkels." Maar een heel klein advies is ook mogelijk. "Een kleur op de muur bijvoorbeeld." Grote of kleine woningen, dikke of smalle beurzen, smaak – het maakt Suset niet uit.

"Altijd belangrijk is dat de basis goed is: de vloer en de muren. Verder moet je zorgen voor een nette afwerking. Dus niet overal kiertjes", is het algemene advies van Suset.

"Een vloer hoeft niet duur te zijn. Wel is het verstandig overal goed rond te kijken en niet bij de eerste de beste meteen te kopen. Soms is een vloer van 10 euro per vierkante meter meer tien keer zo mooi. Dus: kijk rond. Dat geldt voor alles in je interieur,

zeker als je niet veel te besteden hebt. Bij voordelige winkels haal je soms de leukste dingen weg. Kijk, er zijn banken van 2.000 euro, maar als je wat verder kijkt, kom je misschien wel een veel goedkopere bank tegen die erop lijkt en nog lekker zit ook."

Een mooie vloer en mooie muren is dus de basis. Het vervolgadvis is: houd het simpel en zorg ervoor dat je huis een thuis is. "Met accessoires kun je heel wat bereiken. Iets uit het bos of van het strand, dat kost niets. Wat ook belangrijk is: kijk naar de samenstelling van het gezin. Dus zijn er kinderen, zorg dan voor een plek voor het speelgoed. Lees je graag, maak dan een rustig leeshoekje. Nog een tip: zorg voor accenten. En verplaats eens wat. Dan blijft het dynamisch." ■

Enkele do's en don'ts in het interieur

Do's

- Kies een vloer die kan meeverhuizen
- Werk snoeren weg achter de plinten
- Hang een spiegel op in een kleine kamer
- Investeer in zaken die je kunt verkopen aan de volgende huurder
- Kijk eens op de rommelmarkt
- Op het prikbord van www.zeelandnet.nl staan soms de leukste dingen

Don'ts

- Zet een kleine huiskamer niet vol meubels, maar kies een lekkere bank en twee stoelen
- Koop niet te grote of te kleine meubels (in de winkel past het, maar thuis kan het heel anders zijn)
- Vergaar niet een leven lang, maar neem ook eens afscheid van een meubelstuk
- Experimenteer niet met kleuren op kozijnen en deuren; muren zijn gemakkelijker over te schilderen

Meer over Suus & Sold: zie www.suusensold.nl.

Het armoedige leven van toen, beeldend beschreven

Ingetogen, ontroerend, liefdevol, authentiek. Niet sentimenteel. Een juweel van een boekje in een sobere, haast achteloze stijl, met personages van vlees en bloed. De Zeeuwse schrijver Rinus Spruit oogstte met zijn familiegeschiedenis 'De Rietdekker' lovende recensies, literaire erkenning en talloze enthousiaste reacties bij de lezers.

Schrijver Rinus Spruit, thuis in de keuken.

Het boek verscheen eind 2008 eerst als geschenk tijdens de Week van het Zeeuwse Boek. Zo'n 8.000 boekenkopers ontvingen 'Zwieg Stille', zoals de titel toen nog luidde. Een halfjaar later verscheen 'De Rietdekker' bij een landelijke uitgeverij. Inmiddels zijn er drie drukken van 2.500 exemplaren verkocht en staat de vierde druk op stapel. Later dit jaar verschijnt een Duitse vertaling. Een toneelbewerking is er ook al.

Had Rinus Spruit uit Nieuwdorp dit allemaal verwacht van zijn late debuut? "Toen ik ging schrijven was mijn verwachting heel hoog. Ik had het gevoel met iets bijzonders bezig te zijn. Aan de andere kant: er zijn zoveel mensen die een boek schrijven. Dus ik sta er toch wel van te kijken, van het succes, zeker nadat een aantal grote landelijke uitgeverijen het niet wilden uitgeven. Ze vonden het boek wel mooi, maar te regionaal."

De schrijver heeft wel een verklaring voor het succes van 'De Rietdekker'. "Het is authentiek, het gaat over hoe het werkelijk was. Eerlijk, zonder opsmuk. Ook de ellende staat erin. Ik heb geprobeerd beeldend te schrijven, zodat je het voor je ziet. Mijn vader heeft het verhaal verteld, het is alsof je hem hoort praten."

Eerbetoon

'De Rietdekker' is een eerbetoon aan vader Spruit, die onder primitieve omstandigheden de kost moest verdienen. "Overal op de fiets naartoe om op rieten daken te werken. Dat was nogal wat. De boeren hadden veel macht en dat waren meestal zijn werkgevers. Mijn vader heeft heel hard moeten werken. Hij sliep zelfs in schuren. Want als je naar

Rilland moest voor een klus, dan kon je 's avonds niet terug naar huis. Het was zeer primitief en dat heb ik willen vastleggen. De strijd om het bestaan. Arm en oud, daar was iedereen bang voor. Ze werkten als gekken om niet arm te worden. Dat was de drijfveer."

De vader van de schrijver stond aan het eind van een lange traditie: vanaf 1600 bestond de familie Spruit uit rietdekkers en varkensslachters. Zijn zonen traden niet in zijn voetsporen. Zij leerden door en bovendien veranderde langzaam maar zeker de dakbedekking: geen riet meer, maar golfplaten. "Mijn vader had het daar moeilijk mee. Hij beschouwde zijn zonen als zijn opvolgers..." Rinus Spruit werd verpleegkundige. Daarnaast schreef hij altijd graag. "Ik had vroeger een schrift met mooie zinnen en moeilijke woorden. Altijd dacht ik: ik ga nog eens een boek schrijven." Uiteindelijk kwam het er toen hij 62 was. "De waardering geeft een goed gevoel. Na een lezing komen er altijd wel mensen uit het publiek om te zeggen dat ze van het boek genoten hebben. Dat doet me goed. Ik heb mensen een plezier gedaan met 'De Rietdekker', vooral ouderen, denk ik." Mensen die nog iets weten over het armoedige leven van toen. ■

Vader Spruit aan het werk (foto Rinus Spruit).

Rinus Spruit -
De Rietdekker, een familiegeschiedenis
Uitgeverij Cossee, ISBN 978 90 5936 260 4
144 pagina's, € 12,90

In Wemeldinge staat de *hoogste vliedberg*

Met een hoogte van twaalf meter boven NAP is de heuvel in de tuin van de familie Minnaar een imposante verschijning. Dit gevaarte in Wemeldinge is de hoogste vliedberg van Zeeland. De term vliedberg is ingeburgerd, maar het is beter om het over kasteelbergen te hebben.

Heleen Minnaar-Wabeke is een van de vier eigenaren van de heuvel. Als kind speelde ze er wel eens. “De vliedberg lag vroeger midden in de landbouwgrond. Bovenop kon je zo de Schelde zien liggen. Nu niet meer omdat de dijk is opgehoogd en er bomen om de heuvel zijn geplant. Een stuk of vijf mispels stonden er vroeger ook al. Voor de landbouw was het geen productieve grond, daarom zijn er fruitbomen op gezet. Met in het midden een lindeboom”, vertelt Heleen Minnaar. “Tussen Goes en ‘s-Gravenpolder staat ook een vliedberg. Met alleen een lindeboom erop. Dat is wel mooier.”

Vliedbergen zijn kunstmatige heuvels, gebouwd vanaf de tiende eeuw. In Zeeland zijn er zeker 170 geweest. Daarvan zijn er nog ongeveer veertig over, vooral op Walcheren en Zuid-Beveland. Veelal gaat het om lichte verhogingen in het landschap.

Verdedigingswerk

Over het hoe en waarom van de bergen is niet veel bekend. De gangbare visie is dat ze als verdedigingswerk dienden. Bovenop stond een eenvoudig houten kasteel, ook wel motte genoemd. Later, lang nadat de kastelen waren verdwenen, dacht men ook wel dat de heuvels een vluchtplaats waren in tijden van stormvloed. De benaming vliedberg, die uit deze gedachte voortvloeit, strookt dus niet met de gangbare mening. Ook mevrouw Minnaar vindt het niet waarschijnlijk dat de berg in haar achtertuin als toevluchtsoord diende in geval van hoogwater. “Als er tien of twintig mensen op stonden, was de berg al vol.”

Heleen Minnaar en de mede-eigenaren zijn overtuigd van de historische waarde van de berg. “Het is belangrijk dat dit erfgoed

De berg in een achtertuin in Wemeldinge. Op de voorgrond: mijnheer Minnaar.

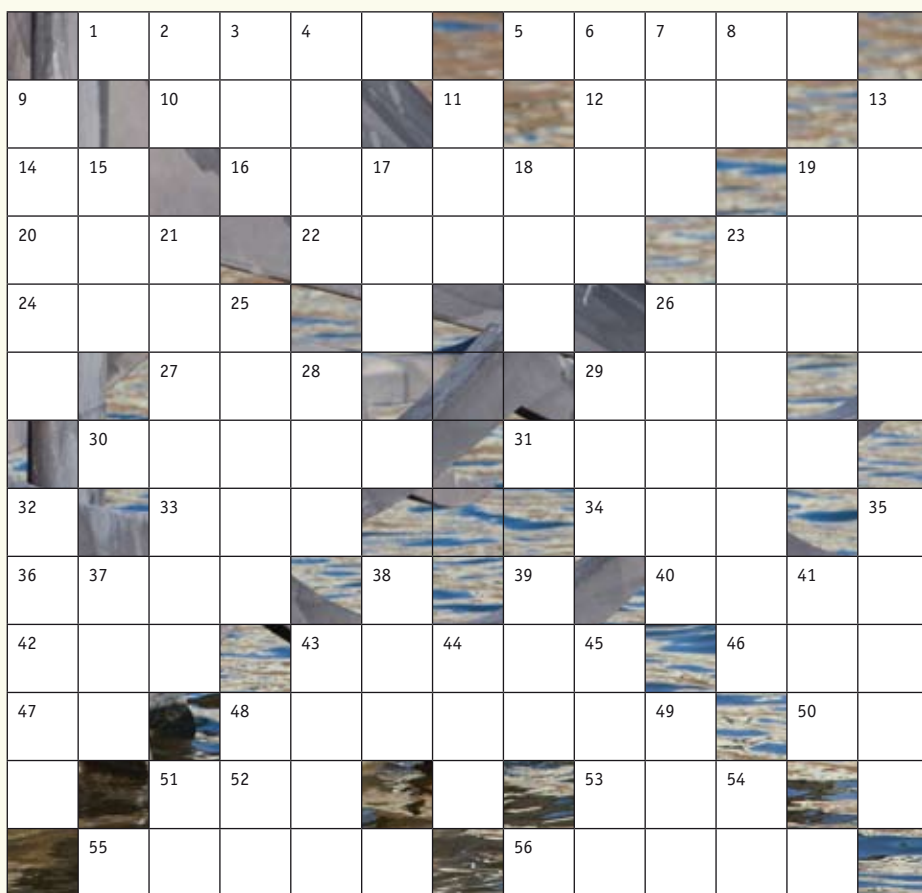
behouden blijft. Daarom doen we er het hoognodige aan om de vliedberg in stand te houden. Het is een monument. Dat gaan we natuurlijk niet afgraven.”

Vroeger was de heuvel voor iedereen vrij toegankelijk. Op de berg werd gespeeld, gezongen en gedronken. “De vliedberg bezoeken was een soort uitje. Tja, dat was in de tijd dat er wat minder vertier was.” Tegenwoordig is het terrein afgesloten. Eén keer per jaar is de vliedberg te bezichtigen, tijdens de Kunstroute van Wemeldinge, in de zomer. Dan blijkt steevast dat dit eeuwenoude ‘bouwwerk’ veel aantrekkingskracht heeft. “Er komen er gerust een paar honderd kijken. We hebben dan ook kunst in de tuin”, zegt Heleen Minnaar. “Ik geef een rondleiding en onderweg vertel ik het

verhaal. Lang duurt het niet; in vijf minuten is alles verteld.” Daarnaast is de vliedberg op aanvraag te bezichtigen (via telefoon 0113 – 621846). ■

De vliedberg van Wemeldinge komt voor in het boek ‘De bloedkoralen van de bastaard’ van de auteur Rinus Ferdinandusse, die in de directe omgeving opgroeide. In het boek is ook een rol weggelegd voor de kerkvaete – een vijver die vroeger diende als drinkplaats voor het vee – bij de dorpskerk. De kerk staat ook op een vliedberg. Deze heuvel is aanzienlijk lager dan de hoogste vliedberg van Zeeland, die ongeveer vijftig meter verderop ligt.

Legendarisch spookschip

Oplossing:

31	19	24	36	1	49	25	46	4		23	11	38	52	5	37	44	10	2
----	----	----	----	---	----	----	----	---	--	----	----	----	----	---	----	----	----	---

Oplossing puzzel uit het vorig nummer: **Vuurtoren Westkapelle**

De winnaars:

C. Stouten	Vogelzangsweg 51	4461 NE	GOES
H. Louwerse	Westerzicht 249	4385 AX	VLISSINGEN
A.J. Lobbezoo	Nieukerckestraat 41	4413 EH	KRABBENDIJKE
A. van Goethem	Debussyhof 169	4536 BJ	TERNEUZEN
E.M. van den Bosch-Dalebout	Mauritsweg 32	4325 AH	RENESSE
V.L. Nobibux	Ravelijn 42	4532 DA	TERNEUZEN
C. de Baar	Pr.W. Alexanderstraat 26	4441 AS	OVEZANDE
S. op 't Hof	Pr. Irenestraat 7	4424 AL	WEMELDINGE
W. van de Bulck	St. Elisabethlaan 33	4541 GS	SLUISKIL
C. de Bruine	Singel 13	4311 HZ	BRUINISSE

Gewapend met de camera trok de redactie eropuit. Hoe is het gesteld met uw kennis van bijzondere plaatsen in Zeeland? Achter het kruiswoordraadsel zit zo'n kenmerkende plaats verborgen. Dit keer een herinnering aan een mysterieus vaartuig. Het is geen ramp als u de details niet meteen herkent. Los gewoon de puzzel op, vul de juiste letters in en klaar is Kees. Schrijf de oplossing op een briefkaart en stuur deze vóór 1 juni 2011 aan: Puzzelredactie Zeeland Woonkrant, Postbus 158, 4460 AD Goes. Vermeld duidelijk uw naam en adres. Onder de goede inzenders verloten we tien spellen 'Even dienke', de Zeeuwse versie van Triviant. Oplossing en prijswinnaars worden in het volgende nummer van Zeeland Woonkrant bekend gemaakt.

Horizontaal

- 1 kleur
- 5 hemelblauw
- 10 lof
- 12 houding
- 14 remedial teacher (afk)
- 16 purper
- 19 Frans lidwoord
- 20 zestig minuten
- 22 broche
- 23 beet
- 24 omroep
- 26 half
- 27 zintuig
- 29 alles (Engels)
- 30 want
- 31 kalfje
- 33 speeltoestel
- 34 medisch specialisme (afk.)
- 36 uniek
- 40 koud
- 42 wat
- 43 pers
- 46 spoedig
- 47 verouderd persoonlijk voornaamwoord
- 48 kleur
- 50 pijnkreet
- 51 regenscherm (afk.)
- 53 Europeaan
- 55 lila
- 56 aardkleur

Verticaal

- 2 muzieknoot
- 3 bid (Latijn)
- 4 rivier
- 6 grondsoort
- 7 voorzetsel
- 8 Bijbelse stad
- 9 kleur
- 11 Scandinavische munt
- 13 zwartbruin
- 15 belust
- 17 autokeuring
- 18 Engels bier
- 19 mank
- 21 kleur
- 23 kleur
- 25 vereist
- 26 tener
- 28 snel
- 29 vaartuig
- 32 mengkleur
- 35 kleur
- 37 ontkenning
- 38 soort verlichting
- 39 Braziliaanse stad (afk.)
- 41 tijdperk
- 43 wand
- 44 academische titel
- 45 werelddeel
- 48 ijsmerk
- 49 roem
- 51 vader
- 54 Romeinse Rijk (afk.)

Vuurtoren Westkapelle

De vuurtoren van Westkapelle is eigenlijk een kerktoren. Van de vijftiende-eeuwse Willibrorduskerk is verder niets over. Tegen de verwoestingen van de Tachtigjarige Oorlog bleek het godshuis niet bestand. Een brand deed de rest, maar spaarde de toren. Die kreeg begin negentiende eeuw de functie van vuurtoren. De torenspits moest wijken, eerst voor een seintoestel, later voor een kunstlicht. De vuurtoren is 57 meter hoog en telt 207 traptreden. Het licht – met een sterkte van 2,6 miljoen kaarsen – is tot op 36 kilometer te zien. De vuurtoren van Westkapelle is een Rijksmonument, dat anno 2011 nog altijd in bedrijf is.

Wonen op het water

8 huurwoningen Orteliuschans

In de nieuwbouwwijk Othene in Terneuzen is een bijzonder project ontwikkeld, waar u kunt wonen in een luxe en ruime huurwoning op een wooneiland. Op het door water omsloten eiland Orteliuschans zijn 4 halfvrijstaande en 4 geschakelde woningen gerealiseerd. De woningen zijn bereikbaar via een eigen weg. Het besloten karakter van het wooneiland creëert een veilige, beschermde omgeving die bijdraagt aan uw privacy.

Klaar voor de toekomst

- Luxe huurwoningen op unieke locatie
- Slaapkamer, badkamer en studiekamer op de begane grond
- Ruime open keuken met mogelijkheid voor inbouwkeuken met apparatuur
- Eén of twee slaapkamers op de verdieping
- Eigen garage of carport

Nog twee
woningen
beschikbaar

De woningen zijn per direct beschikbaar; er zijn nog enkele woningen te huur. Wilt u uitgebreide informatie over dit project? Neemt u dan contact op met onze woonconsulenten Corellie Obrie of Natasja Rijk. Zij zijn te bereiken via het telefoonnummer 0115-622 444.

Voor meer informatie:
Clavis, Rosegracht 2, Terneuzen
tel. 0115 622 444 www.clavis.cc

